

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 84

Maribor, petek, 12. avgusta 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemav v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zarota proti rumunskemu kralju Mihaelu

Rumunska vlada odkrila tajno oficirsko organizacijo, ki je hotela odstaviti sedanjega kralja Mihaela in proglasiti za kralja princa Karla

Bukarešta, 12. avgusta. Veliko senzacija v vsej politični javnosti so vzbudili tu številne aretacije visokih dostojanstvenikov. Tudi po garnizijah v provinci je bilo izvršenih več aretacij. Oblasti varujejo o vsem najstrožjo tajnost in odklanjajo vsako pojasnilo.

Kakor se zatrjuje v dobro poučenih krogih, gre za močno razpredeno oficirsko zaroto, ki je v zvezi z morebitnim povratkom bivšega prestolonaslednika, princa Karla, v Rumunijo. Domneva se, da je zapleten v afero tudi bivši ministrski predsednik, general Averescu.

Oficirji so poizkušali organizirati vojaško revolucijo, ki naj bi strmoglavila sedanji režim, razpustila regentski svet, odstavila

mladoletnega kralja Mihaela in proglasila princa Karla za kralja Rumunije.

Znane izjave princa Karla, ki jih je podal pred dnevi novinarjem v Parizu, da se nikdar ne bo odpovedal pravici na rumunski prestol, to domnevo le potrjujejo.

Vlada, ki nastopa z vsemi sredstvi in z največjo energijo proti prevratnim načrtom bivšega prestolonaslednika, je včeraj čisto slučajno prišla zaroti na sled in odredila številne aretacije.

O aferi je bil izdan kratek komunikacija, ki je zasledovala državni nevarne cilje in da je odredila zato vlada najstrožjo preiskavo.

da so oblasti odkrile tajno oficirsko organizacijo, ki je zasledovala državni nevarne cilje in da je odredila zato vlada najstrožjo preiskavo.

Človek pod mostom in v stari baraki

Družina, ki prebiva že drugi mesec pod mostom — Stare barake v Danjkovi ulici

Maribor, 12. avgusta.

Družina upokojenega državnega uslužbenca in invalida Lovra Kralja začena danes drugi mesec svojega bivanja vod velikim mostom. Enaintrideset noči že poslušajo nesrečni ljudje, ki taborijo, kakor se je taborilo nekaj na frontah, hrup živahnega pro meta nad seboj, moderno godbo karvarne, razigranosti raznih veseljakov...

Poglej tja in pojdi mimo! Te besede Dantejevega Virgila vpricho strahot pekla veljajo le napol za nesrečo družine pod mostom. Vse gre samo mimo. — Od onih, ki pogledajo tja, bi večina znala še kaj vzeti od nakupičenega pohištva in opreme. Mož in žena se morata stalno izmenjati v nočni in dnevni straži.

Le od časa do časa se kdo ustavi pred tako drastično razstavljeno socialno bedo ter vprašuje ves začuden: Ali je to mogoče? — Je, kakor vidite, odgovarja Kralj. — Pa to je samo demonstracija radi kakega spora s stanovanjsko oblastjo — samo za en dan, največ za dva... Kaj še! Mesec dni že tako prebivamo in bogzna, kako dolgo bomo še — je odgovor, ki pretrese količkaj čutečega človeka. — Kaj pa oblasti — občinska, stanovanjska —? Tako se glasi že precej nesigurno vprašanje.

Oblasti? Za nas se še niso izkazale, je odgovor, kateremu sledi dolgo pretresljivo poročilo.

Kraljeva družina je stanovala poprej v Vetrinjski ulici št. 5. Tu jo je zadela težka nesreča. Dolge tedne je vdihovala plin, ki je vhaljal iz počene cevi, — da se nekega jutra poznega septembra lanskega leta ni mogel dvigniti ne oče, ne mati, ne troje otrok. Sledi dolga križeva pot boleznih preiskav in kontumaca, ker se je dolgo mislilo na kako nalezljivo bolezen in ne na zastrupljenje s plinom. Vsa družina je morala v bolnico in malo je manjkalo, da ni prišla v izolirnico.

Med tem so pa stanovanje najtemeljitejše desinficirali. Revščina pod mostom še danes daleč duhti — lizolu, ludo je pa to, da posteljina in perilo siromakov razpada, ker se je predolgo namakalo v močni lizolni vodi.

Od leta 1922, ko je izgubil nogo, tepejo Kralja nesreče, o kakoršnih se mu poprej ni niti sanjalo. Zakaj, zakaj? — vprašuje bolestin, obupno, ogorčeno — Troje otrok je tu pridnih in nadarjenih. Najstarejši gre v tretji letnik učiteljskega, hčerka v prvi letnik, najmlajši pa pride v prvi razred gimnazije. Izrazita vseslovanska ime na so dobili otroci v dobi, ko je bilo to vse prej kot priporočljivo. Narodno zaveden sem, bil in bom, pravi Kralj. Težko mi je, ko tujci vidijo — kar se večkrat zgodi, kako se pri nas godi staroupokojenecem.

V nedeljo si je ogledal taborišče nesrečne družine mestni zdravnik. Mož in žena ugibljata, kaj ga je do tega napotilo. Rada bi upala, da je občina sprevidela, da tako ne more prebivati njen član, da je to članu v pogin, občini pa v sramoto. V vse to in v svojo rešitev bi rada verovala, a si ne upata prav.

Neko dobro posledico je pa le imel zdravnikov obisk: Velik kup smeti nasproti taborišča so odstranili.

Kraljevi družini so že parkrat ponudili stanovanje v barakah v Danjkovi ulici. Te barake so stare preko 10 let ter izhajajo iz k. u. k. ekonomije s človeškim materijalom. Ko so bile še nove in ko se v vojni razdivjanosti sploh ni govorilo o človečanstvu, o socialni skrbi, o dolžnosti skupnosti do posameznika itd. je že v njih preklinjal in obupoval k. u. k. vojak. Ko je že toliko let mir in ko se tako lepo govori, si lahko vsakdo predstavlja razpoloženje današnjih stanovalcev teh barak.

Človek pod mostom in v baraki je — Ecce homo — današnjih dni. Poglejte ga in storite kaj, dokler vam nagli tempo vsakdanjosti in egoizma še ni izpodrinil prvih občutkov.

Minister Spaho in razpust bivše uprave mariborske Mestne hranilnice

Kakor znano, je veliki župan mariborske oblasti, dr. Schaubach, z odlokom z dne 11. julija razpustil prejšnji upravni odbor mariborske Mestne hranilnice in imenoval na čelo uprave gerenta. Na pritožbo članov razpuščenega upravnega odbora je sedaj minister za trgovino in industrijo dr. Spaho z odlokom od 30. junija v celoti suspendiral ukrep velikega župana glede razpusta bivšega upravnega odbora Mestne hranilnice, ter odredil, da se mora stara uprava Mestne hranilnice takoj upostaviti, veliki župan pa predložiti akt ministrstvu v nadaljno rešenje.

Dasi je bil ta odlok dostavljen članom razpuščenega upravnega odbora in velikemu županu že 5. avgusta in čeprav je bil komisar Mestne hranilnice na odlok opozorjen, pa gerentski sosvet kljub temu še vedno vodi svoje posle in veliki župan še dosedaj ni izvršil ukaza ministra. Tako postopanje in omalovaževanje ministrove odredbe gotovo ne more dvigniti avtoritete naših državnih oblasti.

Sklepanje o usodi Sacca in Vanzettija

NEWYORK, 12. avgusta. Člani vrhovnega sodišča so bili brzojavno pozvani v Boston, ker je plenarna seja sodišča, na kateri bo padla končno odločitev o usodi anarhistov Sacca in Vanzettija, sklicana že za torek.

Vlada je izdala zelo stroge odredbe proti inozemskim agitatorjem. Oblasti so deportirale že veliko število tujih državljanov, ki se vedno znova vtihovaljajo v Zedinjene države. Vsaka tvrdka in vsak urad mora sedaj prijavititi vse svoje nameščence. Vsi ti strogi ukrepi so v zvezi z afero Sacca-Vanzetti.

Sacca in Vanzettiju je bilo na predlog višjega sodnika Sandersona dovoljeno, da bosta še enkrat zaslišana pred sodiščem.

Letalske senzacije

Za polet čez Atlantski ocean iz Evrope v Ameriko so se vremenske prilike v toliko izboljšale, da je pričakovati več poletov že v prihodnjih dneh. Po dose-danem načrtu polete piloti iz Dessaua jutri v soboto. Start francoskih letalcev še ni določen, vendar so vse priprave dovršene. Amerika se z velikim zanimanjem pripravlja za sprejem nemških prekoceanskih pilotov.

Dunajska plesalka polet v Ameriko.

Nemški vojaški letalec Udet se je odločil, da začetkom septembra poleti iz Evrope v Ameriko. Na nevarni poti pa ga bo spremljala znana dunajska plesalka Lena Amsel, ki bo vsekakor prva ženska, ki bo preletela Atlantski ocean. Prihodnje dni bo odpotovala v Minchen, kjer dobi od svojega pilota glede poleta točna navodila.

»Miss Columbia« tudi odrine.

Iz Pariza poročajo, da je radi ugodnega vremena tudi »Miss Columbia« pripravljena za start. Načrt poleta pa se je izpremenil v toliko, da ne bo pristala v Newyorku, temveč v Philadelphiji in to radi nagrade 25.000 dolarjev, ki jo je določila trgovska zbornica v Philadelphiji. Po mnenju Levina se radi 25.000 dolarjev (1.499.000 Din) vsekakor izplača, da se naporni polet podaljša za eno uro.

Mednarodne letalske tekme v Curihu

Šest naših letal udeleženi.

ZAGREB, 12. avgusta. Danes, ob 9.30 dopoldne, je odletelo šest jugoslovanskih letal na mednarodno letalsko tekmo v Curihu, kamor prispejo popoldne.

Trije piloti zgoreli

Iz San Diega v Kaliforniji poročajo, da je strmoglavilo letalo, ki se je udeležilo poleta iz Kalifornije na Havajske otoke iz znatne višine na tla. V bližini Oaklanda se je vnelo in postalo žrtev plamena. Trije ameriški piloti-častniki so zgoteli.

Šominjajte se CMD

Demisija grškega kabineta

A t e n e, 12. avgusta. Listi poročajo, da je prišlo radi sporov med notranjim ministrstvom in ostalimi člani vlade radi finančnih vprašanj do kabinete krize. Vlada je zato podala danes dopoldne celokupno demisijo.

300 NEMSKIH VSEUČILIŠKIH PROFESORJEV V JUGOSLAVIJI.

BERLIN, 12. avgusta. Začetkom oktobra pride 300 nemških vseučiliških profesorjev pod vodstvom prof. Abbela na študijsko potovanje v Jugoslavijo.

NAMERAVAN SAMOMOR FRANCO-SKEGA POSLANCA.

Francoskega socialističnega poslanca Presemšana so našli na železniški progi pri Limogesu z razbito glavo. Po poročilih pariških listov je v samomorilnem namenu skočil iz vlaka, vendar se ni smrtno-nevarno poncesrečil.

Mrtvaška glava v predoru

V ekspresnem vlaku med postajama Leipzig—Halle so si trije potniki dovolili usodno šalo, katere žrtev je postala 18letna hčerka uglednega trgovca. Dve ma trgovskima potnikoma, ki sta potovala v družbi nekega medicina, je prišlo na misel, da bi s preparirano mrtvaško glavo, ki je bila last medicina, prestrašili vsi trije sopotnico v sosednjem oddelku. Zato so nataknil lobanjo na palico in ji ovili pisan turban. Ko je vlak zavozil v predor, so pomoleli »prikazen« pred okno njihove sopotnice, ki je v smrtnem strahu divje zakričala in se onesvestila. Ko se je zopet zavedla, se jo je polastila besnost in vsi polzku-si, da bi jo pomirili, so ostali brezuspešni. Presenečeni mladeniči so prestrašeno zrlji na žrtev svoje lahkomiselnosti. Oče mladenke je vložil tožbo, nakar je bila uvedena preiskava. Mladenko so oddali v bolniško oskrbo.

Čitajte Večernik!

V dvorani pravice

Tihotapec Burja in njegov razgovor s „stricem“ Stergarjem
— Te presnete kokoši — Če se prepirata dva . . .

Najzanimivejši in najbolj prebrisan tič, kar jih je včeraj dopoldne prišlo pred stroge oči »strica Stergarja«, kakor se glasi popularno ime višjega sodnega svetnika Stergarja, je vsekakor Roman Burja. Kdor pozna njegovo »plodnosno« življenje po Dravski dolini, ga mirno lahko naziva tihotapec, klativiteza in podobno. Prav dobro je znan ta junak, močan mož Roman Burja, na Fali in tam okoli. Na Selnici je služil že l. 1917. za hlapca in od takrat se je pričelo njegovo zanimanje za tujo imovino. — Prevrat in z njim ustvarjena nova državna meja severno Drave je Romano va slaba nagnjenja še podkrepila. Saj sta si tatvina in tihotapec običajno verni družba.

Roman, ki je bil pri naših sodiščih že štirikrat kaznovan radi tatvine in štirikrat radi drugih deliktov pri avstrijskih štajerskih sodiščih, je bil obtožen, da si je privoščil pred leti iz hleva nekoga posestnika na Fali živega konja, da je ukradel drugemu kmetu izpod jasl pohlevno kravico, da se ni branil suniti jopiča, hlač, klobuka, kadar je nanesla za to prilika in da si je nekoč »izposodil« tudi 11 metrov domačega platna in lovsko puško.

Burja, že po svoji zunanosti pravi hajduške gore list, z močnim svedom pod nosom, je tajil odločno vse tatvine. Po spisih, ki jih je prečital predsednik razprave, pa je že dokazano do podrobnosti, kdo je bil vse z Romanom in s kom je bil vse Burja v »španoviji« pri izvrševanju tatvin. Celo njegov lastni biter z onkraj drž. meje ni respektiral duhovnega sorodstva do obtoženca in je kot priča potrdil, da je pripeljal Roman z nekim Črvenijem ukradeno kravo k njemu in mu ob tej priliki rekel, da je polovica krave njegova. Menda je bila pot preko granice v Avstrijo za Burjo nekaj navadnega, ker je tam lažje razpečeval pri nas nabrano blago. Avstrija se je možu kar nekam bolj priljubila po teh tatvinah. Zakaj? Odgovor je iskati v dejstvu, da je bila izdana za njim tiralica, ki pa ga je našla tudi tam gori in so ga avstrijska oblastva, s katerimi imajo naša sodišča tozadevni dogovor, aretirala in poslala v Maribor.

»Ali ste vzeli to pa to?« je našteval predsednik. — »Jaz ničesar«, je odgovarjal zakrknjeno Burja. — »Niste pofulili to?« — »Nikdar!« — »No, je šlo pa samo z vami!« — »Kaj pa krava, ki sta jo odvedla s Črvenijem?« — »Tega sploh ne poznam!« — »Pa on vas pozna, to je vrag!« je ironiziral bedaste ga lažnjivca predsednik. — »Ste vzeli platno?« — »Sploh jaz nisem imel platna!« — »Da me ne boste na vse zadnje še tožili radi razžaljenja časti, če vam berem statistiko vaših grehov,« je pristavil predsednik. »Zakaj pa nisi prišel takoj doli iz Avstrije?« — »Saj še grem itak nazaj, ker tu ne morem živeti,« se je odrezal Burja burjasto.

Iz nadaljnega dialoga in iz spisov je razvidno, da sta na onega ukradene ga konja čakala na primernem mestu 2 tihotapec, da pa se je inteligentna žival sama povrnila k pravemu lastniku in je bil Burja tako prav dobesedno po konjski pameti osleparjen. Ostale predmete, ki so zginili, pa dobijo lastniki gotovo nazaj — na sodni dan.

Da se bo Roman Burja malo privadil na življenje v naši državi, so ga zaprli v ječo za dve leti in pol. Enkrat na teden se bo postil, enkrat na 14 dni bo kosti svojega rojstva polagal na trdo ležišče, enkrat v mesecu mu bo mrkalo sonce in preiskovalnega zapora mu stric Stergar ni hotel vračunati, ker je bila za nedolžnim Burjo izdana tiralica.

Kokoši in četveročlanski kazenski senat okrožnega sodišča. Kako more priti to skupaj? Pa je stvar prav lahko razumljiva. Naivna perutnina je šla iskati česa za pod kljun in ker ne pozna institucije mešnikov, je zakodakala na tuj svet. Pa bi tega gotovo ne bila storila, če bi vedela, da bosta sliha Martin in Ivan navsezadnje še na številko 53. Radi kokoši torej so se spoprijeli — z jeziki samo — Martin in Ivan

na eni ter Marjeta na drugi strani. »Ferdamana baba hudičeva! S prstanom po glavi ju udari«, je kričal Martin proti Ivanu. Slednji pa je dopolnjeval verze z besedami: »Ferdamana baba, prokleta baba, ob tla te bom posekal in kot Kristusa te bom tepel!«

Četudi sta obtoženca pred okrajnim sodiščem trdila, da se jima niti ne sanja o teh žaljivkah, sta bila na podlagi izpovedb zapriseženih prič obsojena vsak na 200 dinarjev globe. To pa se jima je zdelo prehudo in sta se pritožila proti obsodbi glede krivde in kazni. Včeraj jima je okrožno sodišče z zavrnitvijo priziva dalo na znanje, da naj bosta Martin in Ivan zadovoljna, da nista dobila še večje kazni.

»Tako, sedaj pa poslušajte vaše grehe!« je pozval predsednik skesanega Ivana s Koziaka na zatožno klop. Mesecca majnika, ko se vse v božji naravi veseli in ljubi, je hotel Ivan z izjemo potrditi pravilo ter je neusmiljeno naklestil svojo zakonsko ženo Marijo. Ženica je, kakor bi bogme vsaka na njenem mestu, pričela klicati na pomoč, ko so padali po njej udarci ljubeznivega moža. Početje dajvaka je opazila sosedka Marija ter se oglasila proti Ivanu, češ ne ubijaj svoje žene! Ivanu pa to ni bilo všeč. Spravil se je takoj nad njo in jo s krepelcem nabunkal po glavi, rokah in nogah. Sosedji je priskočil na pomoč njen soprog France, ki ima revež desno nogo leseno. Tudi ta je slabo naletel. Zbesneli Ivan ga je napadel, podrli z lah koto ob tla, pretepel s polenom ter z žetrom lopnil po glavi.

Ivan je priznal očitana mu dejanja. Izgovarjal pa se je, da jih je izvršil v silobranu. — »Alo, kaj pravite na to? Ste nabili sosedo?« — »Nje nisem, njega pa sem. Prosim, pa sva se zgihala!« — »Koga ste s palico udarili?« — »Nikogar!« — »Ja ali je palica sama skakala?« — »Ni bilo nobene palice tam.« — »Kako pa je dobil France poškodbe?« — »Že hter sem vrgel vanj, ker je on mene z ročico«, je odgovarjal obtoženi Ivan.

Pokličejo Ivanovo ženo kot pričo. Predsednik jo je vprašal, ali hoče pričati proti svojemu možu ali ne. Nobene ga odgovora. Sledila so vprašanja in pojasnila vseh votantov, da se lahko odreče pričevanju, če želi. Toda Marija Ivanova ne odpre ust. »Če molči, znači, da ne bo pričala. Vzemite korbo in sedite zadaj!« je rekel predsednik ter nadaljeval: »Vi Ivan pa radi točete«, ko pogleda njegov »štrafcelt«. Četudi se je Ivan res poravnal s Francetom, so ga obsodili na mesec dni ječe z raznimi poostitvami.

Kralj in kraljica na ljubeljski tekmi

Kralj Aleksander in kraljica Marija, ki je navdušena avtomobilistinja, name ravata tudi letos posetiti veliko avtomobilsko in motociklistično dirko na Ljubelj, ki se bo vršila v nedeljo, 14. tm. Z njima pride tudi predsednik Avto-kluba, knez Pavle. Lansko leto je kljub neurju prišel kratko pred startom kraljevi voz in sta se kralj in kraljica peljala po vsej progi do vrh Ljubelja, odkoder sta opazovala dirko, stoječ na dežju in snegu med funkcionarji. Kralj se je takrat izredno zanimal za organizacijo dirke in se posebno pohvalno izrazil o izbornem športnem duhu, ki preveva vrste avtomobilistov in motociklistov.

Tudi letos se posebno kraljica zanima za ljubeljsko tekmo; istotako knez Pavle, ki je prevozil s svojim vozom že vso progo in opazoval z velikim zanimanjem speljavo ceste, telefona in naprav za dirko.

KINO APOLO, Do nedelje

Ponarejevalec frankov

Sijajna komedija najboljšega francoskega komika Biscota. Smeh! 4n

Mariborski in dnevni drobiž

Boj med Razvanjčani in Radvanjčani

se je razvil v sredo zvečer na razpotju blizu razvanjskega kovača, Klofutali pa se niso morda radi črke »d« ali »z«, am pak zaradi preozke ceste, ki so jo vinjeni Radvanjčani zasegli po vsej širini tako, da razvanjski kolezarji, ki so se vračali domov z dela, niso mogli mimo. Ko so si tako »razlagali« skoro celo uro pravi in nepravi cestni red, so se »razgibali« vsak na svoj kraj, na žalost gledalcev, ki jih je skupaj navrelo do petdeset. Radvanjčani so še obljubili v svoji »materinščini« svojim sosedom Razvanjčanom: »Dös verma den ros-vajnern nit šenk!« —

Sprememba posesti.

Hišo v Ključavničarski ulici št. 1. je prodal posestnik g. Alojz Polaček zakon-cema Divjak, stanujočima v Tattenbachovi ulici 14. — G. Tomaž Janžekovič z Lajteršperka št. 217 je kupil v Ciril Metodovi ulici od posestnice g. Josipine Jutras hišo št. 26. — Mestna občina mariborska je kupila od zakoncev Ivana in Anice Hoffman na Aleksandrovi cesti 24 hišo v Mlinski ulici št. 40. —

Učiteljski kongres v Skoplju.

Poverjeništvu UJU Ljubljana sporoča vsem delegatom in udeležencem glavne skupščine v Skoplju, da je direkcija drž. železnic dovolila poseben in direkten voz do Skoplja. Delegati in udeleženci iz Mariborske oblasti se odpeljemo v sredo 17. t. m. ob 5.30 in Maribora, in prisledemo na Zidanem mostu ob 10.05 v direktni voz brzovlaka. —

Imenovanja pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Za pisarniškega ravnatelja pri okrajnem sodišču v Mariboru je imenovan Rado Podlesnik, dosedaj višji pisarniški predstojnik. Za višjega pisarniškega predstojnika je imenovan Martin Gasper, dosedanj pis. asistent. Jetniški kontrolor jetnišnice g. Alojz Čuček je imenovan za jetniškega upravitelja pri deželnem sodišču v Ljubljani. Kancelist g. Ivan Drame je imenovan za pis. oficijala. V 2. skupino 3. kategorije so pomaknjeni kanclisti Martin Trojnea in Viktor Bonča v Mariboru in Rudolf Bržal v Slov. Bistrici. —

Za mizarje in ključavničarje.

Borza dela v Mariboru išče 30 mizarjev in 30 ključavničarjev.

Na dnu.

Včeraj je bila aretirana na Aleksandrovi cesti radi tajne prostitucije Ivana G. iz Kamnice. Ker je nadlegovala tudi samotne pasante ji je stražnik poskrbel za mirno prenočišče v policijskem zaporu. Danes so jo oddali v bolnico, nato pa se bo morala zagovarjati pred sodiščem. —

Ogrožena nrvnost.

Po Meljski cesti se je včeraj vozila na moškem dvokolesu 15letna Marija L. in vzbujala splošno pozornost. Bose noge so bile namreč gole daleč nad koleno, kar je ogrožalo javno moralo. Službojoči stražniki je dekle ustavili in jo pozval, da pot nadaljuje peš. —

Tatvine.

Ivanki Just v Jezdarski ulici je bila ukradena nova ženska srajca vredna 35 Din in kos platna vrednega 20 Din. Nekemu tukajšnjemu tovarnarju pa je bila ukradena srebrna ura vredna 500 Din. Tatovom so v obeh slučajih že na sledu. —

Otroška zlobnost.

Ivan F. učenec VI. razreda je posestniku Matiji N. v Smetanovi ulici iz zlobnosti razbil steklo v oknu in mu izruval na vrtu več mladih sadik, radi česar trpi 50 Din škode. —

Nepreviden kolezar.

Mehaničarski vajenec Rudolf A. je včeraj v Kopaljski ulici s kolesom zadel v 57letno Ano Kališnik tako nesrečno, da jo je podrli na tla in se sam prekucnil s kolesa. Ana je dobila na več mestih lažje poškodbe. —

Najdena je bila

zapetna damska ura. Dobi se na policijskem komisariatu. —

Pevsko društvo »Grafika« v Mariboru.

Pevsko društvo »Grafika« iz Ljubljane prispe v nedeljo na obisk tukajšnjih tovarišev v Maribor. Pri tej priliki si ogleda tudi falko elektrarno. V nedeljo ob 19.30 se bo vršil na vrtu gostilne »Ljudski dom« na Ruški cesti komerz s pevske in muzikalnimi točkami. Vsi prijatelji grafične umetnosti iskreno vabljeni. V pondeljek, na praznik, si ogledajo gostje elektrarno, nakar se popoldne zopet vrnejo v Ljubljano. —

Poljedelski tečaj v Sv. Jurju ob južni železnici.

Ministrstvo poljedelstva je odobrilo, da se otvori v poljedelski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. enoletni tečaj, v katerega se sprejme 30 gojencev. 20 jih bo študiralo na državne stroške, 10 na lastne. Prošne je vlagati do 10. septembra. Tečaj prične početkom oktobra. —

Položaj v mizarjski stavki.

Včerajšnja pogajanja mizarjskih delavcev z delodajalci niso dovedla do pozitivnega zaključka, ker niso imeli zastopniki zadruga mizarjskih mojstrov pooblastila za končno odločitev. V glavnem gre za sprejem kolektivne pogodbe, v kateri bi se določila temeljna plača delavcev s 5 Din na uro. Mojstri so za enkrat pripravljeno dovoliti le 4 Din. Starejši delavci zahtevajo za posamezne kategorije do 8.50 Din na uro. Predloge štrajkujočih je sprejela delegacija mojstrov na znanje in sklepa danes o njih zadruga mizarjev. Jutri zjutraj se pogajanja nadaljujejo. —

Studenci pri Mariboru.

Dramatični odsek tukajšnjega izobraževalnega društva ponovi v nedeljo dne 14. avgusta ob 7. zvečer v dvorani gostilne Gačnik v Studencih, dr. Krekova cesta 24 gledališko predstavo »Užitkarji« z dodatno burko »Tihotapec«. Vstopnina zelo nizka. Vsi ljubitelji gledaliških predstav vladno vabljeni. —

Društvo naprednih dijakov »Napredek« poziva člane, da se v čim večjem številu udeležijo odkritja Sokolskega doma v Ljutomeru dne 14. tm. Odhod iz Maribora v soboto ob 16. uri. Vožnja polovična, Tajnik. —

Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev v Mariboru

priredi dne 14. avgusta na vrtu restavracije Gambrius ob 15. uri dobrodelno vrtno veselico s sledečim sporedom: 1. Koncert na vrtu. 2. Ples v dvorani. 3. Srečolov. 4. Ribolov. 5. Ubijanje lonca. 6. Automatičen vrtiloc. 7. Kegljišče z dobitki. Pričetek v soboto ob 16. uri in v nedeljo ob 9. dop. Pri koncertu igra narodna godba »Drava« in nastopi poštno pevsko društvo. Vstopnina 5 Din za osebo, otroci v spremstvu staršev vstopnine prosti. Čisti prebitek je namenjen v podporo bolnih tovarišev, vdov in njih sirot. Veselica se bo vršila pri vsakem vremenu.

J. A. D. Triglav.

Ljubljanska in zagrebška edinica Triglava odhajata v Ljutomer dne 13. t. m. ob 15.30. S triglavanskim pozdravom!

Zlet Jugoslovanske gasilske zveze v Središče

se vrši dne 14. tm. Polovična vožnja dovoljena, nakar se izletniki opozarjajo. — 732

Zadruga slikarjev, pleskarjev in podobarjev

javlja, da je v nedeljo 14. tm. ob 9. dop. v hotelu »Zamorec« vpisovanje in oproščenje učencev naše zadruga. — 748

Obalno veselico

priredi lastnik kopaljsča g. Gaube v Bistrici ob Dravi dne 15. avg. ob 14. uri. Senčnat gozd ob obali, ki bo vzorno razsvetljen. Za dobro potrežbo jamči lastnik g. Gaube. Avto-vožnja od Velike kavarne na Glavnem trgu do obalne kavelji v Bistrico. V slučaju slabega vremena se preloži prireditev na 21. avgusta. — 749a

Planjski dan v Kranjski gori.

Izletniki, udeležite se v čim večjem številu običajnega sestanka danes zvečer v Kolodvorski restavraciji v svrhu dogovora odhoda. — 745

720 milijard v Mrtvem morju

Kaj je ostalo od biblijske Sodome in Gomore — Svetovna zaloga kalijevih soli

Najpozneje do oktobra pade odločitev angleškega kolonialnega ministrstva glede izkoriščanja mineralnih zakladov Mrtvega morja. Ta odločitev bo uvod nove dobe gospodarstva vzhoda in nove epohe kalijeve industrije vsega sveta. Mrtvo morje ima namreč največje zaloge kalija.

Po sv. pismo je stalo tam, kjer je danes mrtvo morje, dvoje velikih in zelo grešnih mest: Sodoma in Gomora. Za kazen je deževala goreča smola in žveplo ter je bilo vse uničeno. Od katastrofe se je živ rešil edini Lot, ki pa potomstvu ni povedal, kaj vse so zagnili valovi Mrtvega morja. Svetopisemska smola se je spreminila v asfalt in leži na dnu do 400 metrov globokega morja. Tudi žvepla Sodome in Gomore ni naša znanost, pač pa se velike amerikalke in angleške petrolejske družbe zelo interesirajo za torišče nekdanjega grešnega sveta in mest. Pa če bi se tudi asfalta in petroleja ne dalo pridobivati iz Mrtvega morja, bi bil od ogromne vrednosti in dobička pridobivanje soli, ki se dokazano nahaja v Mrtvem

morju v koncentriranih raztoplinah v razmerju z vodo 1:3. Ta sol predstavlja večjo vrednost kot vsa diamantna polja južne Afrike in zlati rudniki Urala. Končno je veliko manj zahtev po diamantu in zlatu, kot po — gnoju. Kemiki, ki raziskujejo Mrtvo morje že sedem let, trdijo, da bi se z izkoriščanjem tega morja krila za cela stoletja celokupna svetovna potreba kalijeve soli. Vrednost kalijeve soli v Mrtvem morju se ceni na okrog 720 milijard.

Mrtvih morskikh zakladov pa seveda ne bo dvignilo solnce, ampak so potrebne tovarne, ki bodo kemičnim potom izločevale soli in vsako solno vrsto posebej pridobivale. Palestina mora ustvariti kemično industrijo, da se bodo solni zakladi Mrtvega morja lahko praktično uporabili. Tudi po ustvaritvi kemične industrije bo še dolga pot in mnogo dela, predno bodo prišli zakladi Mrtvega morja kot umetno gnojilo v svet. Dolga leta bodo potekla, predno se bo zgradilo dovolj železnic za dovažanje do pristanišč Rdečega in Sredozemskega morja.

Osveta onečaščenega dekleta

V nedeljo rano zjutraj se je odigrala v italijanskem mestecu Mestre krvava tragedija, ki je izzvala velikansko senzacijo. 20letna služkinja Angela Piovesan vrlo lepo dekle, je bila že dve leti v službi pri občinskem inženjerju 41letnemu Carrodonni. Inženjer je oženjen in nima otrok, Piovesanova pa je sirota, ki so ji že davno umrli starši. Že prve dni, ko je stopila v službo, jo je pričel gospodar nadlegovati, toda ona ga je energično zavračala. Približno pred enim mesecem je šla inženjerjeva soproga na dopust. To priliko je inženjer porabil, da je pričel vnovič nadlegovati dekleta. Obljubil ji je kar zlato gradivo. Toda dekle je bilo čvrsto. Inženjer, ki je postal zato še bolj srdit, je približno pred 15 dnevi pozno ponoči vlomil v njeno sobo, kjer se mu je končno posrečilo, da je zlomil odpor lepe služkinje.

Od tega dne se je lepo dekle popolnoma izpremenilo. Bila je žalostna in mrka. Malo je govorila in se izogibala svojih tovarišic, ki so se silno čudile nenavadni izpremembi.

V nedeljo zjutraj je nameravala služkinja k prvi maši. Inženjer je istotako vstal in jo nagovarjal, naj ostane doma. Toda ona ga je zavrnila in šla proti izhodu. Tedaj je — pravi služkinja — inženjer skočil za menoj in me dohitel, ko sem bila v kuhinji. Neodoljiva sila me je nato prisilila, da sem zgrabila za dolg kuhinjski nož in mu ga porinila z vso silo v srce. Inženjer je strašno kriknil, nakar sem prestrašena pobegnila iz hiše in se javila karabinierjem.

Tako je opisala ves dogodek mlada služkinja. Toda policija smatra, da je služkinja usmrtila inženjerja, ko je ta spal v postelji, ker so našli krvave sledi na rjuhi. Ko je dobil udarec z nožem, je imel inženjer še toliko moči, da se je dvignil in šel proti izhodu, kjer se je zgrudil mrtev na tla. Sedaj je naloga preiskave, da ugotovi, kako se je pravzaprav dogodila tragedija.

Po razkritju umora Amerikanke Margit

je igral važno vlogo njen nekdanji poslodajalec, ameriški bogataš Wertheimer. On je nagovoril svaka pogrešane Margit Vörösmarty, da je šel v Košice in od tam začel iskati sledi za pogrešano. Sedaj je Wertheimer iz Pariza brzojavil praški policiji, da se mu je posvečilo pridobiti precej obtožilnega materijala proti Mihalku in da pride s tem materijalom v Košice in v Prago. Lasje, ki so se našli zakopani v gozdni soteski Tatre, so od dveh sester umorjene označeni kot pristni. Ena od sester

tudi zatrjuje, da je Margit nosila prav takšne lasne igle, kakršne so bile iz kopane poleg las in kosti. Vsi trije osumljeni so že oddani deželnemu sodišču v Pragi in v kratkem bo višje sodišče odločilo, ali se naj o tej kriminalni senzaciji razpravlja v Pragi ali pred slovaškim sodiščem, v katero rega območje spada kraj zločina.

Danska kraljica in stražnik.

Ko je prispela danska kraljica Viljemina pretekli četrtek v Oslo, glavno mesto Norveške, se je odigral na kolodvoru zelo neprijeten prizor. Ker je kraljica potovala strogo tajno, ni bilo na postaji nikogar razen nekaj policijskih uradnikov. Kraljica je šla z ostalimi potniki vred proti glavnemu izhodu. Ker pa je bil nenavadno velik naval, je krenila proti posebnemu izhodu, ki je bil pripravljen samo za kraljico. Toda tamkaj službujoči uradnik kje kraljico osorno pozval k redu in ji rekel, da bi morala pač vedeti, da so ta vrata rezervirana samo za kraljico. Kraljici Viljemini zato ni preostalo drugega, kakor da se je vrnila v svoj spalni vagon in počakala, da so se potniki razšli.

Brezposelnost v Rusiji.

Nezaposlenost delavstva v sovjetski Rusiji velja državo nič manj kot sto milijonov rubljev letno. Kljub naporom oblasti število brezposelnih neprestano raste. Sedaj je že nad poldrugi milijon moških in žensk brez dela. Samo v Leningradu je 10 odstotkov delavstva brez posla. V mestih se jako malo dela, vendar vlada kljub temu pomanjkanje izučenihih mehanikov in inženjerjev. Za te stroke plačajo sovjeti izredno velike plače, vendar se kljub temu iz inozemstva skoro nikdo noče odzvati laskavim ponudbam.

Kaj se dogaja v španskih samostanih?

Ameriški listi poročajo iz Madrida, da se je odigral tamkaj v nekem samostanu strašen zločin. Neki oče, čegar hčerka je bila v samostanu in je sedaj iz neznanih vzrokov zblaznela — zdi se, da vsled seksualnih in sadističnih orgij — je vdrl v samostan in ustrelil pet redovnic. Radi stroge španske cenzure, ki je podobna oni v Italiji, pa seveda podrobnosti strašnega dogodka ni mogoče zvedeti.

Največja stavba na svetu.

Kakor smo že poročali, grade sedaj v Newyorku največjo hišo na svetu, ki bo za 267 metrov višja od Eifflovega stolpa v Parizu, ki meri 300 m. Poslopje bo imelo 110 nadstropij. Med 7. in 17. nadstropjem bodo urejene velike terase. Ta velikanška stavba bo postavljena na ogromnem zemljišču in bo veljala 25 milijonov dolarjev. Dograjena bo l. 1928. Na vrhu bo svetilnik, ki bo kazal pot ladjam in aeroplanom.

Tekmovanje narodnih noš

Slovensko ženstvo priredi ob času jesenske razstave od 15.—26. septembra na Ljubljanskem velesejmu razstavo oziroma tekmovanje narodnih noš. Pokroviteljstvo je prevzela dvor na dama kraljice Marije gospa Franja dr. Tavčarjeva. Da bo prireditelj, ki mora biti ponos naših žena širom Slovenije in dokaz lepote in umetnin naših narodnih noš, čim lepše uspela, pozivamo vse slovenske žene in dekleta vseh slojev, da pridejo na dan tekmovanja, 16. septembra v narodnih nošah same ali pa pošljejo v njih svoje znanke. Skrbite pa za to, da tudi moška narodna noša ne izostane. Zastopana naj bodo tudi vsa društva po možnosti v skupinah. Ker je ta dan namenjen manifestaciji narodnih noš, je dolžnost vsake Slovenke in vsakega Slovenca, da se osebno udeleži te prireditve in bi bil narodni greh, če bi kdo pustil le posamezni komad te dragocenosti zaprt doma v skrinji ali omari, ker bi s tem zmanjšal sloves in veličastnost manifestacije.

Narodne noše: Štajerska, Koroška, Prekmurska, Tržaška okoličanska, Beneška, ta dan je Vaš, zastopajte ga častno.

Na programu prireditve je tudi kmečka soba, v kateri bo razstava vsakovrstnih narodnih vezenin, slika njih, vloženi in rezanih skrinj, kolovratov, preslic, čelnic, sklepank, peč, zavijač, svilenih rut, kožuhov itd. Kdor bi bil v posesti kateregakoli teh predmetov, naj javi to Velesejskemu uradu v Ljubljani, ki prevzame za vse poslano predmete polno jamstvo in povrne pošiljatvene stroške.

Našemu klicu naj se odzovejo vsi, ki z narodno nošo ali s katerikoli predmetom morejo obogatiti in izpolniti razstavo, in tudi oni, ki morajo dati informacije ali naslove, da se odbor obrne na dotične pismenim potom. Vse prijave in dopise sprejema prireditveni odbor pod naslovom: Ljubljanski velesejski urad, Ljubljana.

SMRTNA NESREČA UČENJAKA V TIROLSKIH GORAH.

V gorah pri Hochfinstermünzu na Tirolskem je smrtno ponesrečil znameniti dunajski dermatolog in vseučiliščni profesor dr. Oton Sachs. Ponesrečeni je bil kot učenjak raziskovalec kožnih in veneričnih bolezni ter strokovni pisatelj, znan in uvažen daleč preko mej svoje domovine. Bil je samec in navdušen planinec, ki je ves svoj prosti čas prebil v visokih gorah. Kako se mu je nesreča pripetila, bo ostala večna tajnost, ker je šel na turo sam in so ga našli že mrtvega.

BLISK RANIL 45 VOJAKOV.

V okolici Chrzanowa se je dogodila te dni neobičajna nesreča. Ko se je bataljon 16. poljskega pešpolka vračal z vaje, je nastala huda nevihta in več strel je udarilo v kolono. 15 vojakov je bilo težko, 30 pa lažje ranjenih. Psi sanitetne patrulje je pa strela ubila. Nekaj težko ranjenih vojakov je v smrtni nevarnosti.

Samomor najpopularnejšega japonskega pisatelja.

V Tokiu je izvršil te dni samomor najbolj znani japonski romanopisec Rionosuke Akusagava. Zastrupil se je, poprej pa še v treh oporokah razložil svoje zadnje želje. V prvi energično prepoveduje svoji ženi, da bi ga poskušala po njegovi smrti »prebuditi«, kar delajo sedaj običajno razni zdravniki-mazači s pomočjo električne struje. Seveda še noben tak poizkus ni uspel. V drugi oporoki navaja pesnik vse, kar se tiče njegovih rokopisov, v tretji pa govori svojim prijateljem o vzrokih svojega samomora: »Izmučen sem. In nič več!...« Akusagava je pisal novele in romane sentimentalno-filozofskega značaja. Bilo mu je šele 36 let in je imel 3 otroke.

Čudodelni otrok.

Iz Faona poročajo: Seljakinja E. Verbini je povila pred meseci otroka, ki je mogel že po štirih mesecih ponoviti vsako besedo, ki jo je slišal. Čudodelno dete so prepeljali v Rim na kliniko, kjer se zdravniki izredno zanimajo zanj.

Sport

Automobilska in motociklistična dirka na Ljubelj

Automobilska dirka na Ljubelj dobiva vedno bolj značaj mednarodne tekme. Prijave kažejo, da se bo vnel hud boj med našimi domačimi vozači in prijavljenci iz tujine. Nad vse zanimiva bo vsled tega hitrostna tekma avtomobilov, za katero so se dosedaj prijavili: dr. ing. Karl Imhof na Austro-Daimlerju, Filip grof Berckheim, grad Weinheim (Nemčija) na Mercedes-Benz (danes najsljabnejša znamka v Nemčiji), komercialni svetnik Linninger, Graz, na Steyr-Supersport, Herman princ von Leiningen, Amerbach (Nemčija) na Bugatti-Supersport. Dalje naši znani vozači in večkratni zmagovalci: K. Cerri, Braslovče, na A. D. 31 - Sport, nadalje najboljši beograjski vozač Radovan Savatić na Alfa-Romeo, znani sportnik iz Zagreba Edo Funk na A. D. M-Sport, zmagovalac na zadnji zagrebški internacionalni dirki g. Willy Strehler, Ljubljana, na Ansaldo-Sport itd.

Za izletnike, ki želijo videti nedeljsko dirko, ki se začne ob 10. uri dopoldne, je I. in II. gorenjski vlak zelo praktična zveza. Polovična vožnja je zagotovljena. Avtomobilistom, ki si hočejo ogledati to zanimivo tekmo, priporočamo, da si pravčasno preskrbijo nakaznice za parkprostore pri tajništvu Avtomobilskega kluba sekcije Ljubljana. Tekma se bo vršila približno do 2. popoldne in priredi Avtomobilski klub sekcija Ljubljana v svojih prostorih na kongresnem trgu 1 ob 8. zvečer razdelitev daril s družabnim večerom.

ISSK Maribor:SK Železničar 3:1 (2:0).

Včeraj popoldan je SK Železničar nastopil drugič in izšel iz boja z zadovoljivim rezultatom. Tekma, ki je potekla v precej živahnem tempu, ni nudila nit na eni niti na drugi strani odločnih potez, temveč je temeljila bolj na poizkusih posameznikov.

Maribor, ki je bil v stalni premoči, svojih prednosti ni izrabil, kar je pripisati predvsem neodločnosti napada — napaki, ki se neprestano ponavlja in je edina slaba stran moštva. Tehnično je nasprotnika daleko prekašal in ga kombinatorno nadkrijeval, pri streljanju na gol pa ga je spremljala očitna smola. — Razen dveh strelcev so bili vsi neplesirani, največ pa jih je končalo v outu ali pa na prečkah. V obrambi se je Koren dobro uveljavil, v krilski vrsti sta zadovoljila Kirbiš, ki je igral izredno požrtvovalno in Hreščak I. Božič prepočasen. Napad je zatajil. Notranji trio je preveč zadrževal žoge in se spuščal v brezplodne kombinacije.

Igra SK Železničarja je bila povprečna, brez sleherne kombinacijske poteze. Jedro moštva je krilski vrsta s Franjšem, Vogrincem in Stauberjem. V ožji obrambi je zadovoljil Wagner. V napadu je bilo najmanj skupne igre. Požrtvovalnost srednjega napadalca in desne zveze pa ni imela uspeha. Častni gol pa je bil sad treh zaporednih napak »Mariborove« obrambe.

Sodnik g. Nemec je sicer zadovoljil vendar je marsikaj spregledal. Hreščak II. je bil skoraj v vratih dvakrat nevarno foulan in tudi preostri srečanja ni kaznoval.

Zbor nogometnih sodnikov (po nalogu ljubljanske sekcije). Sodniški izpiti so preloženi radi tehničnih ovir na 20. in 21. avgust. Gg. kandidati: Simončič Sorko, Cizelj, Mohorko, Turino, Fischer, Grebenc in Marusik, se pozivajo da se brez izjeme javijo k izpitu, ker se v nasprotnem slučaju brezpogojno črtajo za vedno kot sodniški kandidati. Prijavnina znaša 100 Din. Zadnji termin za prijave je 15. avgust. Prijave sprejema g. Frankl, Vetrinjska ul. 5.

Poljub v predoru.

Hčerka je ravnokar izstopila z očetom iz vlaka. »Papači, glej, tale go spod me je poljubil, ko smo se vozili skozi predor.«

»Zakaj mi pa nisi tega takoj povedala?« se vjezi oče.

»Papači, saj nisem vedela, če še pride kak predor«, se odreže deklica na živo.

E. G. Brat:

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovena. 83

Jack Bell je znal z glavo. Z najrazličnejšimi kretinami in znamenji je razložil dobrodušnemu možu, da ne je surovega mesa in bi šel rad z njim v njegovo koč, kjer bi ga spekel. V pol ure sta prišla do male naselbine, ki je štela kakih dvanajst prav nizkih koč na kolen. Pokrite so bile z drevesnim lubjem in s kožami. Nesnaga je bila povsod naravnost grozna. V majhni, temni in smradljivi čumnati je čepelo okoli sklede s kašo sedem oseb. Pridružila sta se jim še gospodar in Jack Bell. Kmalu je prišlo še nekaj radovednejšev iz vasi. Nekateri so znali nekoliko ruski, in začel se je živahen razgovor.

Jack Bell je znal tako lepo pripovedovati, prositi, se laskati, da so mu dobrosrčni ljudje nanegli vsega potrebnega: suhega mesa, tobaka, nož, razen i. dr. Dva mlada človeka, tihotapca, pa sta se celo ponudila, da ga povedeta preko ruske meje.

Opolnoči so se odpravili. Mladeniča sta poznala vsako stezico, vsak najskrivnejši prelaz, saj sta redno vtihotapljala japonski špirit. Zjutraj so bili na japonski strani otoka Sahalina.

Kar na mah se je izpremenil značaj te krajine. Visoko pogorje se je sicer še vleklo dalje prav do konca otoka, a povsod so se videli sledovi delovne kulture; videli so premogovnike, velike naprave za pridobivanje petroleja in nafte, tovarne za sušenje in konserviranje rib, povsod živo industrijsko gibanje. In postajalo je vedno topleje, drevje in zelišča južna, ob morju že tropska. Srečavali so Japonce in Japonke, ki so jih ponižno prijazno pozdravljali.

Mlada Aina sta pripovedovala, da je med severnim ruskim in južnim japonskim delom Sahalina prav tak razloček, kakor med zimo in pomladjo, a med prebivalci je razlika kakor med ledom in kropom. Že sta hotela brezobzirno korakati kar po sredi lepe ceste, a Jack je ugovarjal: mogoče je vendarle, da bi japonska oblast na zahtevo Ruske zagrabila vse tri in jih poslala v katorgo na »kozla!« Aina pa sta majala glavo: kar Ruse boli in jezi, Japonce le veselil!

Naenkrat se je odprla dolina in urno so se bližali veliki luki. V njej je mrgolelo ribiških čolnov, ladij in tudi troje velikih parnikov je bruhalo iz dimnikov oblake dima.

»Terpienije!« je vzkliknil Aino. »Evo, naša svobodna luka, kjer je konec tvojega bega.«

Jack se je zdrnil: »Terpienije se zove ta luka? Torej tu je konec mojega trpljenja! Kako čuden slučaj! Ali pa šele stopam v trpljenje, v še večje muke, v nove bolesti in novo žalost? Ali je ta luka konec ali začetek? ... In razmišljal je: »Terpienije« pomenja tudi potrpljenje, vztrajanje in odpusčanje. Ah, na vse sem pripravljen: za Polly in za Hegana!«

Pol ure nato je bil že na krovu japonskega parnika, ki je vozil petrolej v Nagasaki. Aina sta bila

dobra znanca kapetanova, in Jacka so sprejeli s častmi, kakor bi bil evropski potentat. Dali so mu čedno kabino, in mu postregli z najboljšim, kar je premogla kapetanova kuhinja.

»Profesor iz Germanije sem«, je pripovedoval Jack mlademu kapetanu. »V študijske svrhe potujem okoli sveta. Toda Rusi so me smatrali za vojaškega ogleduha in me zaprli v sahalinsko katorgo! Jedva sem jim ušel. Zato sem srečen, da sem prišel na parnik Japoncev, ki jih občuduje ves romanski in germanski svet kot narod čudovite kulture, nezaslišanega junaštva in brezprimerne marljivosti.«

In Jack je vsul na kapetana celo ploho komplimentov o japonskem narodu. Do tal se je klanjal kapetan, se smehljaj in do tal se je klanjal Jack. Nato sta pila, jedla in pušila.

»Jutri ob tem času«, je dejal kapetan, »odrine-mo. Dotelej se blagoizvolite dobro odpočiti.«

In Jack ga je rad ubogal. Ves teden že ni spal mirno in ugodno. Zato se je iztegnil po ležišču z največjo naslodo. Preden pa je zaspal, je še mislil dolgo. Na koga? — Na svojo Polly! Na poslednji sestanek z njo ...

XXXI.

NAGASAKI.

Danilo se je. Parnik je rezal valove. A vse je še spalo. Le Jack in kapetan Kangoru sta stala na poveljniškem mostičku in zrla v daljavo. Vsak hip se je morala pojaviti japonska obala.

V teh par dneh, ki sta jih prebila na ladji, sta se mlada moža spoprijateljila. Kangoru je poznal vse japonske luke in večino kitajskih. Omikanec. Tudi na Dunaju in v Berlinu je že bil. Mnogo zanimivega je znal povedati.

A ko je začel pripovedovati Jack, se je čudil celo on. Koliko sveta je poznal ta mladi profesor! In neznan mu je bil malokateri poklic. Na ladjah je bil doma, vsak posej je že opravljal na njih. Pomorščakov sin in sam bivši pomorščak, ki je prevozil malone že vsa morja! Koliko življenske izkušnje in kolika učenost! In koliko jezikov govori!

Resnično, Jack je Kongorju imponiral. In ko je prišel Jack nekega dne iz kabine gladko obrit, je kapetan vzkliknil:

»O, gospod profesor, Japonke vas kar raztrgajo!«

»Zakaj?«

»Očarate jih pač in vsaka vas bo hotela imeti.« Poredno je spačil svoj obraz in se smehljaj.

»Jaz pa ne maram nobene!« se je zasmel Jack. »Oženjen sem in verujete: ni je lepše ženske, kakor moja Polly.«

»Verjamem. Toda na Japonskem se zato vendarle lahko znova oženite!«

»Tako? To vendar ni mogoče!«

»Zakaj ne? Za nekaj tednov ... za pol leta ... Jaz sem bil oženjen že enajstkrat. In v Nagasaku se oženim dvanajstič ... S čim naj si drugače pre-

ganjam čas? Morda ostanem v Nagasaku cela dva meseca, preden me pošljejo s parnikom zopet kam z novo nalogo ...«

V daljavi se je na morju prikazala temna proga ... Japonska? Spočetka je bilo razločiti le hribovje, ki se je na vrhovih žarelo rožnato v prvih solnčnih žarkih.

»Fokai — trop otočkov!« je razložil Kangoru. »Tako je za njimi pa leži Japonska. Gorovje, ki ga zagledava, se dviga za Nagasakom ... Toda do tja je še daleč. Pred šesto popoldne ne dospemo.«

Ko sta šla k zajutruku, je začel Kangoru znova: »Brez ženske? Kako naj živim brez ženske? — Da, da, oženim se. Poiščem si najlepšo; mucko, ki ne bo večja kakor velika punčka. Če hočete, lahko stanujete pri nama. V papirnati hišici sredi senčnega cvetočega vrta. Okoli in okoli bo vse cvetelo in dišalo ... rože vsepovsod! O krasno bomo živeli! Morda pa se vendar oženite tudi vi?«

»Jaz ne. Toda srečen bom, če me vzamete s seboj in me seznanite s poezijo japonskega življenja.«

Potem sta se vrnila zopet na mostič ...

Okoli treh popoldne je plul parnik že med pečinami, ki so visele, kakor bi se hotele pravkar strmoglaviti v morje, in med gostim drevjem. Soteska med visokim hribovjem se je včasih zožila, včasih razširila. Vedno enako na obeh straneh — simetrično kakor gledališke kulise. A povsod čudovito zelenje. In povsod vonj cvetlic.

Že so se pojavile trope belih velikih džunk z belimi jadri. Počasi so plule mimo. Veslali so jih majhni, polgoli možki črnih las, razdeljenih z ravno prečo, da so jim padali široko in gladko po obeh straneh glave.

Vonj cvetlic je postajal močnejši, drevje bujnejše; tu pa tam je štrlela kvišku pečina, kakor bi bila umetno obsekana, tu pa tam je ležal okrogel hribec, ves pokrit z bujno zeleno travo, kakor bi ga bili nalašč zavalili tja kot bizarno dekoracijo. In tam in ondi mala, lična pagoda, svetišče duhov malikov ...

»Evo, Nagasaki!« je vzkliknil kapetan. Jack pa je bil razočaran. Dolgočasna luka, čisto mednarodna, brez originalnosti. V luki je mrgolelo džunk in ležalo nešteto ladij in parnikov; dvigal se je cel gozd jamborjev in dimnikov ter je frlelo praporjev vseh držav. A na obrežju so stale tovarne s črnimi visokimi dimniki, dolga skladišča, carinarnice — vse pravtako puščobno in vsakdanje, kakor po vseh lukah sveta. In za vsem tem mesto: evropske hiše, vile, različni konzulati, krčme, prodajalne, a globlje v kopno tisoči in tisoči majhnih temnih hiš in koč z zverženimi strehami, pobarvanimi rdeče, modro, rumeno ter v vseh modnih barvah. A povsod drevje in gosto grmovje; od povsod vonj rož, opojen, zagoneten.

Resnično je bilo okoli šestih, ko je parnik pristal ob levi obali pred skladiščem za premog.

»Samo pet minut še potrpite!« je dejal Kangoru.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi, ki služijo posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Spalni divan 220,

8 omar trdi les á 300, 16 močnih postelj á 100, 4 usnjati stoli á 100, sobna kredenca s sliko in mramorno ploščo 750, mize, madraca 150, posteljni vložki á 80, karnise á 30 in razno drugo na prodaj. Rotovski trg 8. I. levo. 741

Deklica z dežele

katera zna šivati išče mesta v kuhinji. Ponudbe pod »Takoje« na upravo lista.

Skladiščnika

sprejme parna žaga v Mariboru. Le starejši s prakso. Radi nakupa lesa poznani v okolici. Vstop takoj. Ponudbe na upravo pod šifro »Skladiščnik«. 728

Okvirje za slike

najnovjših vrst dobiš le pri specialnem strokovnem zavodu Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ulica 24 in 37. 427

Glasom sodnega edikta se vrši dne 16. avgusta v Vuzenici štev. 13

javna dražba

dveh omar in ene krave

ob 12. uri opoldne, nakar se interesente opozarja. 747

NAZNANILO

Podpisani trgovci z delikatesami vljudno naznanjamo svojim cenj. odjemalcem, da bodo naše trgovine v času od 14. avgusta do 19. septembra

ob nedeljah zaprte.

Svoje cenj. odjemalce vljudno prosimo, da blagovolijo v prej navedenem času ob sobotah preskrbeti si potrebne reči.

Z velespoštovanjem

740

A. Bräuer, J. Crippa, F. Kurinčič, H. Prinčič, J. Sinigo, H. Supančič, J. Schwab, D. Škerbec, J. Uhler.

Prvovrstna čevljarska delavnica

sprejema vse vrste popravila brez izjeme ter izdeluje čevlje in pletene sandale po meri.

Postrežba točna! 696 Cene nizke!

Rudolf Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica št. 9

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša ljubljena mati, tašča in babica, gospa

Genovefa Velker

11. t. m. preminula v 88. letu svoje starosti, previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb bo v soboto 13. t. m. ob 4. uri pop. od hiše žalosti Gajeva ul. 7 na mestno pokopališče v Pobrežju.

Maribor, 11. avg. 1927.

Žalujoči ostali

I. Trpin-u, Maribor

Glavni trg 17,

Kupujte obleke in perilo pri

ker tam je res dobro blago in poceni,